



Αθήνα
Αρ. πρωτ.

20.6.2024
2021/11.4.2024

Προς
τον τηλεοπτικό σταθμό:
OPEN BEYOND TV (ΠΙΡΩΗΝ EPSILON TV)
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε.
2ο ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΟ ΛΕΩΦ. ΠΑΙΑΝΙΑΣ - ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
Τ.Κ. 19400 – ΚΟΡΩΠΙ
Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ.: 211/2122000
Email: legal@tvopen.gr

Υπόψη: Νομίμου Εκπροσώπου ή δικηγόρου

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2690/1999, σας αποστέλλουμε αντίγραφο της με αριθμό 191/2023 απόφασης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

Με εντολή Προέδρου Ε.Σ.Ρ.

Σ. Γαλάνη

ΠΕ Επικοινωνίας και ΜΜΕ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**ΑΠΟΦΑΣΗ****191/2023**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 24.4.2023 και ώρα 11:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, αντιπρόεδρο, και (με τηλεδιάσκεψη μέσω της πλατφόρμας epresence.gov.gr) τα μέλη: Βασίλειο Καραποστόλη, Ευαγγελία Μήτρου, Γεώργιο Σαρειδάκη και Σωκράτη Τσιχλιά. Απόντα τα μέλη Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαος Κιάος και Γεώργιος Πλειός, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «OPEN BEYOND (πρώην EPSILON TV)», ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ», αναφορικά με διατάξεις περί α) δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς στα αναφερόμενα πρόσωπα και β) ποιοτικής υποβάθμισης προγράμματος, κατά τη διάρκεια της εκπομπής με τίτλο «Ευτυχείτε» που προβλήθηκε στις 25.1.2019. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 552/4.2.2019 και 931/22.2.2019 καταγγελίες της Οργάνωσης Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity και του Πολιτιστικού Κέντρου Αφρικανικής Τέχνης και Πολιτισμών ANASA, καθώς και της με αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 496/31.1.2019 ανώνυμης καταγγελίας.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμ. 69/1.3.2019, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ειρήνη Κεραμήτσου και στον ειδικό επιστήμονα - νομικό Αντώνιο Κεχρή. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμ. πρωτ. 391/ΕΣ/1.4.2019 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμ. πρωτ. 1012/ΕΣ/2.11.2022 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας, παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος της, Ιωάννης Νικολόπουλος. Ερωτηθείς από τον Πρόεδρο ο Δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 30.5.2023, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 2928/30.5.2023 υπόμνημα.

Την 12.12.2023 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά, Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Γεώργιο Βλαβιανό. Απόντα τα μέλη Πέτρος Τριανταφυλλίδης και Ιωάννης Μιχελάκης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση τον αντιπρόεδρο Ιωάννη Πολίτη και τα μέλη της Ολομέλειας: Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη και Γεώργιο Βλαβιανό, οι οποίοι δεν μετείχαν στη συνεδρίαση της 24.4.2023 κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση του πληρεξούσιου δικηγόρου του άνωθι τηλεοπτικού σταθμού, αναγιγνώσκοντας τις με ΑΠ ΕΣΡ 496/31.1.2019 και ΑΠ 552/4.2.2019 καταγγελίες, την με αριθμό 1012/ΕΣ/2.11.2022 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε ο ειδικός επιστήμονας-νομικός Αντώνιος Κεχρής, την με αριθμό πρωτοκόλλου 391/ΕΣ/10.4.2019 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης που συνέταξε η διοικητική υπάλληλος Ειρήνη Κεραμήτσου, το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 2928/30.5.2023 υπόμνημα της εγκαλουμένης, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικώς και στη συνέχεια αποχώρησε. Τα νέα μέλη της Ολομέλειας, που δεν μετείχαν στην προηγούμενη συνεδρίαση της 24.4.2023, δήλωσαν ότι ενημερώθηκαν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως που έγινε κατά την ημερομηνία εκείνη. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή [άρθρο 15 παρ. 2] για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων. Κατά την ως άνω ρητή συνταγματική επιταγή, «*Ο άμεσος έλεγχος του κράτους... έχει ως σκοπό... την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας*». Η λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών αποτελεί, επομένως, αντικείμενο εντόνου κρατικού ενδιαφέροντος και ανάγεται σε θέμα γενικότερου δημόσιου συμφέροντος, το οποίο συνθέτουν οι αναγραφόμενοι στο άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος στόχοι, στους οποίους περιλαμβάνεται και η διασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των εκπομπών προς την κατεύθυνση της κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της Χώρας [βλ. ΣτΕ 610/2018, 1213/2010 Ολομ., 1337 - 1339/2013 7μελούς].
2. Κατά το στοιχείο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000: «*To E.S.P. ελέγχει την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων και των εν γένει κανόνων και αρχών που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία για τη νόμιμη, διαφανή και ποιοτική λειτουργία των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων*».
3. Ο Ν. 2328/1995 στο άρθρο 1 παρ. 1 εδ. γ' ορίζει, εξάλλου, ότι: «*Οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται οι άδειες υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα των προγράμματος...*
4. Κατά το Ν. 3592/2007 άρθρο 1 παρ. 1: «*Σκοπός των διατάξεων του παρόντος νόμου είναι... η ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων...*
5. Στο άρθρο 2 παρ. 3 εδ. β' του Ν. 4173/2013 [που τροποποιήθηκε με το Ν. 4324/29.4.2015 που επανιδρύει την ΕΡΤ και ισχύει και για την ιδιωτική τηλεόραση κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 παρ. 1α του Ν. 2328/1995] ορίζεται ότι: «*Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που παρέχει η E.P.T. A.E. πρέπει να ανταποκρίνονται στην ποιοτική στάθμη που επιβάλλουν η κοινωνική αποστολή και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και να σέβονται ιδίως την αξία των ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας*».

6. Ο Κανονισμός 2/1991 του Ε.Σ.Ρ. περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων [ο οποίος, σύμφωνα με το πρακτικό συνεδριάσεως και γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας με αριθμό 49/2003, καταργείται μόνο κατά το μέρος που αφορά σε ειδησεογραφικές και ενημερωτικές εκπομπές, ενώ κατά το μέρος που αφορά στα λοιπά ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα διατηρείται σε ισχύ μέχρι την έκδοση του σχετικού κώδικα δεοντολογίας και ο οποίος - Κανονισμός 2/1991 - εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση γιατί η επίμαχη εκπομπή έφερε ψυχαγωγικό χαρακτήρα] στο άρθρο 2 παρ. 1 ορίζει: «*Οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοτηλεοράσεως και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας*».

7. Οι άδειες χορηγούνται για την εξυπηρέτηση δημόσιου συμφέροντος και η χρήση τους συνιστά δημόσια λειτουργία, γι' αυτό και οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί κατά τη μετάδοση των εκπομπών τους οφείλουν να διασφαλίζουν την παροχή στο κοινό υψηλού επιπέδου τηλεοπτικών υπηρεσιών που συμβάλλουν στην ενημέρωση, την επιμόρφωση και την ψυχαγωγία του ελληνικού λαού και προάγουν τον πολιτισμό και την πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας [άρθρα 1 παρ. 2 του Ν. 4339/2015, 1 παρ. 1 εδ. β και 6 παρ. 2 του Ν. 2328/1995].

8. Οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, στους οποίους παραχωρείται η χρήση συχνοτήτων που αποτελούν δημόσιο αγαθό, οφείλουν να υπηρετούν με το μεταδιδόμενο από αυτούς πρόγραμμα τους συνταγματικώς καθοριζόμενους στόχους της ραδιοτηλεόρασης [πρβλ. ΣτΕ 4043/2012]. Αναγνωρίζεται σ' αυτούς, κατ' αρχήν, η ελευθερία επιλογής και διαμορφώσεως του μεταδιδόμενου προγράμματος, το πρόγραμμα αυτό, όμως, και το περιεχόμενό του πρέπει να διασφαλίζει την αξιούμενη από το Σύνταγμα ποιοτική στάθμη [πρβλ. ΣτΕ 1687/2011].

9. Το περιεχόμενο της αόριστης νομικής έννοιας της «ποιότητας» εξειδικεύεται με βάση τους κανόνες της λογικής και τα δεδομένα της κοινής πείρας σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο. Το ΕΣΡ προβαίνει σε αξιολόγηση του περιεχομένου συγκεκριμένης εκπομπής και σε πραγματολογική εξειδίκευση της αόριστης αξιολογικής έννοιας «ποιοτική στάθμη» ή «ποιότητα τηλεοπτικού προγράμματος» [ΣτΕ 901/2015]. Αρκεί η αναφορά στη γενική και αφηρημένη ρήτρα περί αξιούμενης ποιοτικής στάθμης των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, χωρίς να γίνεται μνεία συγκεκριμένων κανόνων δεοντολογίας των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών που παραβιάζονται [πρβλ. ΣτΕ 4043/2012, 3133/2015, 1984/2013, 335/2013, 3815/2014]. Η διαπίστωση από το ΕΣΡ της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της έννοιας της ποιότητας ελέγχεται

δικαστικώς [όλως ενδεικτικώς, ΣτΕ 3487/2017, 3815/2014, ΣτΕ 4532/2014, 335/2013, 1984/2013].

10. Κατά το άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού 2/1991 του Ε.Σ.Ρ. περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, «τα πρόσωπα που αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς».

11. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και, σε περίπτωση παράβασης των ανωτέρω υποχρεώσεων, επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995, όπως ισχύει, προβλεπόμενες κυρώσεις [ΣτΕ 3311/2013].

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος από την Ολομέλεια και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικώς και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

i) Στη διάρκεια της ψυχαγωγικής εκπομπής «Ευτυχείτε» της 25.1.2019 που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό OPEN BEYOND περί ώρα 09.52' με σήμανση 2^{ης} κατηγορίας [κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση], παρουσιάστηκε από την παρουσιάστρια Κατερίνα Καινούργιου, επικουρούμενη από συνεργάτες, η ιδέα της ενσωματωμένης ενότητας «Διλήμματα» [10:59-11:18], ως εξής: «Παρουσιάζει μέσω δραματοποιημένης αναπαράστασης με θωποιούς τα διλήμματα που αντιμετωπίζουν οι τηλεθεατές και στέλνουν στην εκπομπή. Στη συνέχεια γίνεται ψηφοφορία μέσω Instagram στη σελίδα της εκπομπής για το τι θα πρέπει να κάνει το άτομο που αντιμετωπίζει το δίλημμα με βάση το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας». Εν προκειμένω, ως προς το «δίλημμα» της ημέρας, η παρουσιάστρια αναφέρει τα εξής: «Το σημερινό μας δίλημμα είναι από τη φύλη μας τη Besly, 24 ετών. Παρόλο, λέει, που γεννήθηκα στην Αθήνα, κατάγομαι από την Αφρική. Το γεγονός αυτό δημιούργησε μεγάλο πρόβλημα στη σχέση που έχω με έναν συμφοιτητή μου. Μετά από δέκα μήνες που είμαστε μαζί με γνώρισε στη μητέρα του και εκείνη δεν με ήθελε καθόλου. Οι γονείς του είναι χωρισμένοι. Το μεγαλύτερο πρόβλημα ήρθε όταν γνώρισα τον πατέρα του. Δεν περίμενα με τίποτα αυτό που θα γινόταν. Όταν κάποια στιγμή έμεινα μόνη μου μαζί του εκείνος μου την “έπεσε”. Δεν ξέρω τι να κάνω. Να πω στο φίλο μου ότι μου την έπεσε ο πατέρας του; Η να μη μιλήσω για να μη δημιουργήσω πρόβλημα; Δύο είναι τα θέματα της φίλης μας της Besly,

η οποία είναι από την Αφρική. Και η μητέρα του συντρόφου που δε τη θέλει αλλά ακόμη πιο σοβαρό, ο πατέρας που της την έπεσε». Εξάλλου, στο κάτω μέρος της οθόνης προβάλλεται λογαριασμός στο Instagram στον οποίο οι τηλεθεατές μπορούν να πουν τη γνώμη τους στο εξής ερώτημα: «ΜΕ ΦΛΕΡΤΑΡΕΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥ ΜΟΥ. ΝΑ ΤΟΥ ΤΟ ΠΩ Η ΟΧΙ ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΤΣΑΚΩΘΟΥΝ;».

*ii) Θα πρέπει, στο σημείο αυτό, να επισημανθεί η επιλογή της παραγωγής της υπό έλεγχο εκπομπής να βαφτεί μαύρη, με φθηνό αποκριάτικο φούμο, η λευκή ηθοποιός [Νικόλ] που υποδύεται την Besly, φορώντας, επιπλέον, *afrō* περούκα. Μάλιστα, η εφαρμογή του φούμο έχει γίνει βιαστικά, ώστε να μην καλύπτεται το δεξί αυτί της ηθοποιού. Σε κάθε περίπτωση, το αισθητικό αποτέλεσμα προκαλεί, δικαιολογημένα, τη θυμηδία της παρουσιάστριας που προσπαθεί, μόλις το αντικρίζει, να μη βάλει τα γέλια. Χαρακτηριστικοί είναι και ο διάλογοι που ακολουθούν μεταξύ της παρουσιάστριας και μέλους του πάνελ της εκπομπής:*

«Κατερίνα Καινούργιου: Για να ξεκαθαρίσουμε κάτι, γιατί μας βλέπετε να γελάμε... Η αλήθεια είναι ότι οι ηθοποιοί των Διλημμάτων είναι συγκεκριμένοι, πέντε άτομα. Δεν μπορούσαμε ξαφνικά να βρούμε έναν άνθρωπο έτσι με διαφορετικό χρώμα και τα λοιπά γιατί οι ηθοποιοί είναι αυτοί. Οπότε τη βάψαμε με φούμο. Φαντάζομαι.

Μέλος πάνελ: Ναι, γιατί αυτήν την ιστορία την παίρνουμε στα σοβαρά...

Κατερίνα Καινούργιου: Ναι...

Κατερίνα Καινούργιου: ... Συννεχίστε να κάνετε follow τη σελίδα μας να ανξηθούν και άλλοι οι followers και μετά θέλω να μου πείτε με τι έχετε βάψει τη Νικόλ. Που έχετε βρει αυτή τη βαφή γιατί ξεβάφει με την ώρα... Μπορείτε να μου πείτε με τι τη μαυρίσατε; Α! Με μπογιά από γνωστό μαγαζί παιχνιδιών. Τη μαυρίσατε εσείς, δηλαδή η Νικόλ ήταν μαύρη στο πρόσωπο, στο στήθος και στα χέρια... Το υπόλοιπο πως ήταν λευκό;

Μέλος πάνελ: Όταν τη χαιρετάγανε μαυρίζανε όλοι; (γέλια) Ο καναπές, οι τοίχοι που έπιανε... Όλα μαύρα;».

iii) Εξάλλου, η ψυχαγωγική εκπομπή «Για την παρέα» της 25.1.2019 που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό OPEN BEYOND περί ώρα 15.01' με σήμανση 2^{ης} κατηγορίας [κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση] αναπαράγει, με σκωπτική διάθεση [15:50-15:52], μερικά αποσπάσματα της δραματοποιημένης ιστορίας της Besly, από την ενότητα «Διλήμματα» της εκπομπής «Ευτυχείτε» του αυτού τηλεοπτικού σταθμού. Χαρακτηριστική είναι η στάση του παρουσιαστή της εκπομπής [Νίκου Μοντσινά], όπως έχει αποτυπωθεί στο κάτωθι χωρίο: «Εγώ αν ήμουν Open Beyond θα τα σταματούσα τα “Διλήμματα”. Τι να πω... Έχω φαντασία. Δεν μπορώ να

φανταστώ που αλλού μπορεί να φτάσει... Ένα χειροκρότημα σε αυτούς τους ανθρώπους, που ο εγκέφαλός τους δεν μπορεί να συγκεντρωθεί πουθενά και είναι γύρω-γύρω από το κεφάλι τους». Είναι, λοιπόν, πρόδηλο ότι ο παρουσιαστής της εκπομπής «Για την παρέα» τηρεί κριτική στάση έναντι του πρόδηλου ερασιτεχνισμού ενός άλλου οπτικοακουστικού προϊόντος που μεταδόθηκε από τον ίδιο τηλεοπτικό φορέα και, ιδίως, της επιλογής των συντελεστών της παραγωγής να καταφύγουν στο προσωπομαύρισμα ενός χαρακτήρα, για να καλύψουν την ένδεια των μέσων που είχαν στη διάθεσή τους.

III. Υπαγωγή

A. i) Η έννοια της «αναφοράς» σε πρόσωπα, από συντελεστές τηλεοπτικών προγραμμάτων, ενέχει το στοιχείο της δυνατότητας συσχετιστικής σύνδεσης με αυτά, από το κοινό. Στην περίπτωση της υβριδικής ενότητας «Διλήμματα» της εκπομπής «Ευτυχείτε», αν και η δραματοποιημένη ιστορία που μεταδόθηκε είχε πραγματικό έρεισμα (δηλαδή βασιζόταν σε αληθινή ιστορία), ωστόσο, ο χαρακτήρας της Besly στην οποία εφαρμόστηκε το προσωπομαύρισμα δεν ήταν πραγματικός, αλλά προϊόν μυθοπλασίας. Με άλλα λόγια, η ηθοποιός δεν υποδύθηκε κάποιο συγκεκριμένο, υπαρκτό πρόσωπο ονόματι Besly, αλλά ένα φανταστικό, ανύπαρκτο πρόσωπο. Συνεπώς, δεν υπάρχει πραγματικός αποδέκτης της υποτιθέμενης υποτιμητικής συμπεριφοράς των συντελεστών της εκπομπής ούτε και προσβολή συγκεκριμένου, πραγματικού προσώπου. Με απλά λόγια, ουδείς συγκεκριμένος άνθρωπος λοιδορήθηκε ώστε να μπορεί να γίνει λόγος για παραβίαση του άρθρου 3 παρ. 1 του υπ' αριθμ. 2 Κανονισμού του Ε.Σ.Ρ...» [σελ. 3].

Ενόψει των ανωτέρω, ως προς το ζήτημα της δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς στα αναφερόμενα πρόσωπα, κρίνεται ομοφώνως ότι η εγκαλούμενη δεν παραβίασε τις σχετικές διατάξεις, γι' αυτό και πρέπει να απαλλαγεί της σχετικής κατηγορίας.

B. i) Η ρατσιστική πρακτική του προσωπομαυρίσματος [*blackface*] είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με ένα ορισμένο τοπικό και χρονικό συγκείμενο της πραγματικότητας [Βόρεια Αμερική, 19^{ος} και 20^{ος} αιώνας]. Αντιθέτως, το προσωπομαύρισμα, στην Ελλάδα, δε συνδέεται με ρατσιστικά φαινόμενα, αλλά με καρναβαλικές μεταμφιέσεις, εντός του πλαισίου των αποκριάτικων εορτασμών.

ii) Ωστόσο, η ατυχής επιλογή της παραγωγής της υπό έλεγχο εκπομπής «Ευτυχείτε» να αντιμετωπίσει την ένδειά της με το προσωπομαύρισμα του βασικού χαρακτήρα της Besly, στο σκετς δραματοποιημένης αναπαράστασης του διλήμματος που έστησε εν τάχει και παρουσίασε στο τηλεοπτικό κοινό, συνιστά, σε συνδυασμό με τα υπό II.ii) σχόλια της παρουσιάστριας και του μέλους του πάνελ, απόρροια ποιοτικής υποβάθμισης της εν λόγω παραγωγής, η οποία δε συνάδει με την αξιούμενη από το Σύνταγμα ποιοτική στάθμη.

iii) Εξάλλου, για τη διαπίστωση, από το ΕΣΡ, της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της έννοιας της ποιότητας, αρκεί η αναφορά στη γενική και αφηρημένη ρήτρα περί αξιούμενης ποιοτικής στάθμης των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, χωρίς να απαιτείται μνεία συγκεκριμένων κανόνων δεοντολογίας των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών που παραβιάζονται.

iv) Ενόψει των ανωτέρω, κρίνεται ομοφώνως ότι η εγκαλούμενη εταιρεία παραβίασε - εκ προθέσεως -, κατά τη μετάδοση της εκπομπής «Ευτυχείτε» της 25.1.2019, τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις περί εξασφάλισης της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας στην εκπομπή. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Με βάση δε τη βαρύτητα της παραβάσεως και το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθεάσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ομοφώνως από την Ολομέλεια ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για τη μετάδοση ποιοτικά υποβαθμισμένου τηλεοπτικού προγράμματος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Απαλλάσσει την εγκαλούμενη των κατηγοριών περί μη δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς στα αναφερόμενα πρόσωπα.

Δέχεται ότι η εγκαλούμενη παραβίασε - εκ προθέσεως – τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την υποχρέωση εξασφάλισης της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε., ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο OPEN BEYOND, τη διοικητική κύρωση του προστίμου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για τη μετάδοση ποιοτικά υποβαθμισμένου τηλεοπτικού προγράμματος.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΑΕ, που εδρεύει στο Κορωπί Αττικής, στο 2ο χιλιόμετρο Λεωφ. Παιανίας - Μαρκοπούλου, με ΑΦΜ 094249653, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Αθηνών.
2. Του Νικόλαου Αργυρού του Χρήστου, με ΑΦΜ 070939830, Δ.Ο.Υ. Αμαρουσίου, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 12^η Δεκεμβρίου 2023 και δημοσιεύτηκε την 20^η Ιουνίου 2024.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ - ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ